

K O N K U R S Y.

Fakultet filozoficzny Uniwersytetu w Getyndze ogłasza konkurs następujący (im. C. G. B e n e c k e g o):

Sądono dawniej, że t. zw. „zasada ciągłości“, lub, ściślej biorąc, posługiwanie się funkcjami, dającymi się nieograniczenie różniczkować, jest dostateczną i pewną podstawą matematycznego roztrząsania zjawisk w naturze. W nowszych czasach, postęp nauk matematycznych wykazał, że takie założenie zawiera w sobie znaczną liczbę hipotez „implied“ przyjętych, do których jednak nie jesteśmy koniecznie zmuszeni. Zasada ta jest też w sprzeczności z przyjętymi poglądami o molekularnej budowie ciał. Fakultet pragnie otrzymać pracę, w której powyższe zagadnienie byłoby zbadane w sposób naukowy, bądź to czysto matematycznie, bądź też w kierunku filozoficznym i psychologicznym; studia historyczne są pożądane, ale nie obowiązujące. Prace na konkurs mogą być pisane w dowolnym języku nowoczesnym, bardziej rozpowszechnionym; powinny być nadesłane przed 31-ym sierpnia r. 1900 do dziekana fakultetu, z zachowaniem zwykłych przepisów konkursowych. Przyznanie nagród nastąpi 11 marca r. 1901; wynoszą one: pierwsza 3400 marek, druga 680 marek. Prace uwiecznione pozostaną własnością autorów.

„Towarzystwo Batawskie filozofii doświadczalnej“ w Rotterdamie ogłasza cały szereg konkursów, z pomiędzy których wymieniamy następujące:

Zagadnienie 155. Zbadać. własności elektryczne aliażów. Zagadnienie 159. Zmienność ciepła właściwego rtęci (w różnych temperaturach). Zagadnienie 162. Ścisłość gazów w niskich ciśnieniach. Zagadnienie 164. Spółczynniki załamania ciał o dyspersyi anormalnej w różnych częściach widma. Zagadnienie 165. Zjawiska indukcji „unipolarnej“. Zagadnienie 166. Ciepło właściwe siarki rombicznej powyżej 100° C. Zagadnienie 182. Zmiana objętości ciał skutkiem elektryzacji. Zagadnienie 183. Zmiana oporu bizmutu i antymonu w polu magnetycznym. Zagadnienie 184. Zbadać doświadczenie Röntgena (wpływ na magnes krążka szklanego, obracającego się między płytami naładowanego kondensatora) Zagadnienie 185. Teorya lotu. Zagadnienie 186. Przewodnictwo elektrolityczne roztworów mocnych zasad lub kwasów. Zagadnienie 187. Pomiary bezpośrednie ciśnienia osmotycznego w roztworach anelektrolitów. Zagadnienie 199. Nowe badania nad waryacjami i perturbacjami magnetycznymi.

Prace, pisane po francusku, angielsku, niemiecku, po łacinie lub po holendersku, nadsyłane być mają z zachowaniem zwykłych formalności do D-ra G. J. W. B r e m e r a, dyrektora i 1-go Sekretarza Towarzystwa, przed

1 lutego 1900 r. Bliższe szczegóły w osobnej broszurce, dołączonej do zeszytu za maj 1898 r., czasopisma *Wiedemann's Annalen d. Physik u. Chemie*.

● ◆ ◆ ◆ ●

K R O N I K A.

Akademia Umiejętności w Krakowie Wydział matematyczno-przyrodniczy¹⁾. Na posiedzeniu dnia 7 lutego 1898 r. członek Fr. Karliński zdał sprawę z pracy p. L. Satkego p. t.: „Stan zachmurzenia w Galicji“; czł. S. Niementowski referował własną pracę p. t.: „O azimidach benzimidazoli“; czł. K. Olszewski przedstawił pracę pp. K. Radziewanowskiego i J. Schramma p. t.: „O wpływie światła na chemiczne podstawianie“; czł. Wł. Kuleczyński przedstawił treść pracy p. M. Kowalewskiego p. t.: „Studia helmintologiczne. V. Przyczynek do bliższej znajomości kilku przywr“.

Na posiedzeniu dnia 7 marca 1898 r. czł. Wł. Kuleczyński zdał sprawę z pracy swojej p. t.: „Symbola ad faunam Araneorum Austriae inferioris cognoscendam“; czł. L. Adametz referował własną pracę p. t.: „Nowy gatunek dyluwialny rogatego bydła: *Bos brachyceros europaeus* n. sp. Czł. Wł. Natanson. zdał sprawę z pracy swej p. t.: „O wpływie ruchu na zmiany stanu skupienia“. Autor rozstrząsa zagadnienie następujące. Przypuścimy, że mamy układ, złożony z dwu ciał jednolitych, nie miesających się ze sobą, które mogą przechodzić jedno na drugie wzajemnie, np. woda ciekła i para wodna, woda i lód t. d. Niechaj układ ten porusza się w sposób dowolny, t. j. niechaj różne elementy nieskończenie małe jednej fazy i drugiej mają prędkości, wyrażone przez funkcyę ciągłą spólrzędnych i czasu. Można zapytać, czy do ruchu podobnego układu stosują się prawa zwykłe ruchu np. prawa hydrodynamiki, jeśli ciała układu przyjmiemy za płyny. Albowiem badanie ruchu w tym razie wykacza, ściśle biorąc, poza ramy zwykłej hydrodynamiki. Można zapytać, powtóre, o prawa zmiany stanu skupienia lub ogólnej reakcyi, jaka odbywa się w poruszającym się układzie. Zadanie znalezienia tych praw leży znowu widocznie poza granicami nauki termodynamiki klasycznej. Obadwa zadania można jednocześnie rozwiązać, zasadzając się na prawie t. zw. „termokinetycznem“, któremu autor poświęcił

¹⁾ Według „Sprawozdań z czynności i posiedzeń Akademii Umiejętności w Krakowie“.